

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Jan
Nazwisko: Romańczuk
Miejsce urodzenia: Racicze
Data urodzenia: 11-04-1919
Imię ojca: Jan
Imię matki: Julia
Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów	Stan zachowania	Uwagi
Sprawa Agenturalnego Sprawdzenia/ Agenturalne rozpracowanie/ Sprawa Operacyjnego Sprawdzenia kryptonim "Kuba", prowadzona kolejno przez Wydz. I WUBP/ Wydz. II WUdsBP/ Wydz. II KWMO Szczecin, dot. dezertera z Wojska Polskiego (w 1945 roku), w okresie 1946-1947 trudniącego się nielegalnym przetrzudem ludzi z Polski do Berlina, podejrzanego o kontakt z angielskim wywiadem. Jan Romańczuk występuje w materiałach jako osoba, która utrzymywała kontakt z głównym figurantem sprawy, podejrzana o przynależność do grupy trudniącej się przetrzudem. Z akt wynika, że Jan Romańczuk został zatrzymany w dniu 19.09.1948 przez Wydz. I WUBP Szczecin w związku z podejrzeniem o działalność na rzecz wywiadu angielskiego.	IPN Sz 009/697 (8796/II).	
Akta kontrolno-śledcze MBP przeciwko Janowi Romańczukowi, podejrzanemu o współpracę z wywiadem angielskim. Miał utrzymywać w swoim mieszkaniu punkt kontaktowy dla agentów przekraczających granicę polsko-niemiecką, których sam przez nią przeprowadzał. Zarzucano mu także gromadzenie „informacji szpiegowskich” dotyczących strefy radzieckiej w szczecińskim porcie. Zatrzymany 3.10.1946 przez WUBP w Szczecinie. Oskarżony na podstawie art. 7 i 6 m.k.k. (dekretu z 13.06.1946). Śledztwo zamknięto 2.11.1949 i skierowano do sądu akt oskarżenia. Wyrokiem WSR w Warszawie z 30.12.1949 (sygn. akt 1894/49) skazany na karę śmierci.	IPN BU 0259/413 (3592/III).	

<p>Akta postępowania prowadzonego przed Wojskowym Sądem Rejonowym w Warszawie w okresie 2.11.1949 - 30.12.1949. Jan Romańczuk został oskarżony o to, że „działając na szkodę Państwa Polskiego jako agent wywiadu angielskiego” zorganizował w mieszkaniu punkt kontaktowy, przeprowadzał przez granicę agentów „Intelligence Service” oraz zbierał informacje stanowiące tajemnicę państwową i wojskową. Wyrokiem z dnia 30.12.1949 został skazany za powyższe na karę śmierci. Od wyroku wniesiono skargę rewizyjną, w związku z którą, postanowiłem z 22.02.1950 zmieniono karę na 15 lat więzienia. W 1956 na mocy amnestii karę skrócono do 10 lat. Postanowieniem Zgromadzenia Sędziów Najwyższego Sądu Wojskowego z 29.08.1956 zmieniono powyższy wyrok, poprawiając kwalifikację prawną czynu (poprzez pominięcie zarzucanej działalności wywiadowczej i pozostawienie zarzutu pomocy w przekraczaniu granicy) i łagodząc karę do 5 lat więzienia. Zarządzono jednocześnie zwolnienie z więzienia. W 1993 roku stwierdzono nieważność zapadłych orzeczeń, przyjmując, że jego czyn pozostawał w związku z działalnością na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego.</p>	<p>IPN BU 1023/460 (Sr. 1894/49).</p>
<p>Materiały stanowią wykazy niektórych akt sądowych, przekazanych w depozyt MSW w 1961 roku, dotyczących osób w stosunku do których MBP i KdsBP prowadziły sprawy śledcze. Jan Romańczuk figuruje w materiałach jako osoba, która wyrokiem Wojskowego Sądu Rejonowego w Warszawie z dnia 30.12.1949, skazana została na karę śmierci.</p>	<p>IPN BU 0547/1, IPN BU 0547/2.</p>
<p>Jan Romańczyk został 10.06.1950 przyjęty do Centralnego Więzienia we Wronkach (poz. księgi więźniów 710/50). Osadzony w związku z obywatelstwem kary za "szpiegostwo". W 1956 roku skierowany do Kolonii Rolnej w Kawczu.</p>	<p>Brak akt osadzonego, wpis na podstawie zapisów ewidencyjnych CW we Wronkach.</p>
<p>Materiały stanowią akta w sprawie przyznania zasiłku przed Międzyresortową Komisją do Spraw Pomocy Osobom Rehabilitowanym. W 1956 roku Jan Romańczuk ubiegał się o przyznanie odszkodowania w związku z postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 29.08.1956, w którym zmieniono kwalifikację prawną czynu w wyroku WSR w Warszawie z dnia 30.12.1949 (Sr 1894/49) i złagodzone orzeczoną karę. Jan Romańczuk wskazywał w piśmie, że stosowano wobec niego „okrutne metody wymuszania zeznań”. Zasiłek przyznano w mniejszej wysokości niż wnioskowano.</p>	<p>IPN BU 660/868 (707/18/30).</p>
<p>Materiały stanowiące spis nr 196 i 213 akt przekazanych do Wydziału IV Sądu Wojewódzkiego m.st. Warszawy, wykaz akt wypożyczonych przez Wydział IV Sądu Wojewódzkiego w Warszawie lub inne instytucje resortu sprawiedliwości i nie zwrócone do CA MSW z 1990 roku. Jan Romańczuk figuruje pod poz. 177 jako osoba, której dotyczyło postępowanie sądowe sygn. Sr. 1894/49.</p>	<p>IPN BU 0547/15.</p>